

3 Aar — det bliver nemlig 3 Aar, da det er 2 Aar foruden det Aar, hvorom Talen er — er en kort Tid, for saa vidt Talen er om de nuværende Pengeforhold, hvor det er ubestrideligt, at der i Løbet af forholdsvis kort Tid, i Modsætning til tidligere, kan indtræde betydelige Fluktuationer paa Kurserne paa Værdipapirer, som ere foranledigede af de store Forandringer paa Pengemarkedet i det hele, som med en Hurtighed, man ikke tidligere har kendt, have vist sig i de senere Tider. Hvorvidt nu en Forlængelse indtil 10 Aar er det rigtige, hvorvidt man ikke burde gaa til en noget kortere Tid, skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Det er jo et Spørgsmaal, som næmest maa afgøres ved et Skøn, men sikkert er det, at man ved at tage det lange Tidsrum vilde opnaa en ret sikker Udsigt til en Udjævning af disse Fluktuationer, som have fundet Sted, og jo længere Tidsrummet tages, jo større vil jo Sikkerheden for en saadan Udjævning ved gunstige og ugunstige Aar være. Men paa den anden Side: jo længere det Tidsrum, man lægger til Grund for Effekternes Optagelsessum i Ballancen, er, jo mere vil naturligvis ogsaa den Kurs, hvortil saadanne Effekter optages, kunne komme til at afvige fra den Pris, hvortil de i Virkeligheden ville kunne sælges, hvis det var nødvendigt at sælge dem. Jeg havde tænkt mig og har udtalt i det andet Ting, at et Tidsrum af 6 Aar maaske vilde være tilstrækkeligt til at skabe en saadan Udjævning, saa at man ikke behøvede at gaa til saa langt et Tidsrum som til 10 Aar, men sikkert er det, at disse pludselige Fluktuationer have tilvejebragt en Uro i Befolkningen over for forskellige Sparekasser, en Uro, der jo ganske vist ikke er berettiget, idet en Sparekasse meget vel, som Tilfældet har været med en enkelt, kan afskrive paa sine Effekter endogsaa flere Millioner Kr. i et enkelt Aar, uden at derfor Sparekassens Stilling paa nogen Maade bliver truet, saa meget mindre som det jo heller ikke er noget effektivt Tab men et Bogføringsspørgsmaal, som afgøres paa den Maade, og som altsaa kan føre til, at vedkommende Sparekasse i et følgende Aar kan komme til at skrive sine Værdipapirer op til en saa meget højere Kurs, at derved

det afskrevne Tab paa ny bliver indvundet. Men over for den store Befolkning, som ser, at en Sparekasse har afsluttet sit Regnskab med en Underballance til et meget højt Beløb, kan det dog gøre den Virkning, at den Tillid, som man har haft til Sparekassen, bliver rokket, saa meget mere som jo Reservefonden først og fremmest vil være udsat for at forsvinde ved en saadan Afskrivning. Jeg mener derfor, at den Bestemmelse er god, og at man helst maa skaffe en Tilstand til Veje, som kan bøde noget paa de Forhold, hvorunder vi nu leve i Pengehenseende, som ikke ere saa lidt forskellige fra de Forhold, under hvilke man i sin Tid ansaa et Tidsrum paa 3 Aar for tilstrækkeligt til Gennemsnitsberegningen for Værdipapirerne.

Hvad det første Punkt angaar, nemlig dette, at man gennem Lovgivningen skulde tilvejebringe, om end kun paa indirekte Maade, en Fastsættelse af den højeste Rentefod, som nogen Bank eller Sparekasse maa betale Indskydere paa Sparekassetilkaar, vil det sikkert for mange lige saavel som for mig selv have indeholdt en ret frastødende Tanke. Rent umiddelbart er det jo meget lidet tiltalende og stemmende med de Principper, som i øvrigt raade i vort Land og vor Lovgivning, at skride til Foranstaltninger som den, at begrænse Konkurrencen paa det Omraade, og som jo, det kan ikke bestrides, til en vis Grad og i en vis Henseende er til Skade for Sparerne, idet disse jo eventuelt vilde have kunnet faa en højere Rente, naar en saadan Lovbestemmelse ikke var gældende; dog er det jo ikke altid, at det umiddelbare Indtryk er det rigtige; ved nærmere Undersøgelse af Forholdet, og ikke mindst af Forhold som dette, kan man komme til et andet Resultat; men det maa sikkert bestemt fastholdes, at der maa meget stærke Grunde til, for at Lovgivningen nu skulde bestemme sig til at forandre den tyveaarige Praksis, som i den Henseende har hersket, forandre den Frihed, man har paa dette Omraade, i den af Forslaget angivne Retning. Uden Betydning mener jeg nu ikke det er, hvad der i den Henseende tidligere er foregaaet, hvad man tidligere har stillet Forslag om, og hvad man tidligere har vedtaget. Jeg skal, uden